

BIBLIOTECA DIN INTERIOR

Spre marea mea bucurie, la interval de numai șase luni, țin în mâini conținutul altei cărți despre o bibliotecă (prima fiind *Bibliodoteca* lui Mihail Vakulovski) – *Jurnalul bibliotecarului* de Dumitru Crudu. Bucuria este și mai mare pentru că se referă la activitatea cotidiană a unei biblioteci publice, a unei filiale a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

Fiind ca specie un jurnal, volumul abundă în detalii – detalii semnificative – care ies din cadrul biblioteconomic prestabilit: vine cititorul, întreabă despre o carte, o împrumută sau primește un refuz și... Next! La Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” suveran este cititorul, copilul, omul, nu numărul de cititori pe care-l are – brunețica și blondă (gemenele), Elena, Carolina, Claudia, Veronica, Andreea, Maria, Margareta, Diana, Cristina, Tatiana, doamna Maria din Șerpeni, domnul Gheorghe de 75 de ani, domnul Vladimir, T. M., domnul Ilie etc. Suverani se simt la bibliotecă cenacliștii și foștii cenacliști de la Creative Writing – Carolina Vozian, Ecaterina Bargaș, Sandu Macrinic, Natalia Graur. La fel, suveran, se simte și scriitorul în bibliotecă : Vladimir Beșleagă, Emilian Galaicu-Păun, Leo Bordeianu, Anatol Moraru, Nicolae Spătaru, Radmila Popovici-Paraschiv, Andrei Burac, Spiridon Vangheli, Aurelia Borzin..., actorii Teatrului „Licurici”... *Azi a venit regizorul Vitalie Druceș la bibliotecă să împrumute o carte... Se pare că suntem pe drumul cel bun, odată ce bibliotecarii merg la teatru și actorii vin la bibliotecă.* Abundă și cu astfel de gânduri-comentarii la ceea ce i se întâmplă sau la ceea ce are loc într-o bibliotecă.

Preocupat de ei, de cititori, scriitorul Dumitru Crudu e deranjat de obsesia bibliotecarilor pentru statistici, mai

precis, a bibliotecarilor-șefi. Ceea ce vrea să ne transmită, nouă, șefilor și, cred, fondatorilor, conducătorilor domeniului infodocumentar că statisticile nu prind și nu reflectă mecanismele intime ale bibliotecii și nici satisfacția utilizatorilor (în consens cu colega noastră din Constanța Corina Apostoleanu¹). *Cifrele din rapoartele statistice pot semăna cu niște balauri în viziunea lui... După mine, raportul ar trebui să fie, în primul rând, un instrument de lucru pentru bibliotecă, o oglindă a ceea ce am făcut în mod real și nu un scop în sine, mai important decât activitatea în sine.*

Iată că scriitorul Dumitru Crudu, prin experiențe emoționale, scoate în relief interiorul unei biblioteci: problemele, componentele, avantajele și neajunsurile unor instituții cărora li se oferă prea puțin și li se cere prea mult, cum remarcă profesorul Ion Stoica². *„Un cititor, un elev din clasa a patra, mi-a cerut o felie de pâine. L-am dus în bucătărie și i-am dat să mănânce și i-am dat să mănânce hrișca preparată de doamna Vera; O fată a plecat din bibliotecă fără nicio carte. Și afară era atât de urât și de trist. Și ea plecase fără nicio carte; După ce am petrecut-o pe dna Șleahțișchi la stație m-am întors în cabinetul meu și am început să plâng... O fată a ieșit azi din bibliotecă. Oare ce poate fi mai frumos decât un om care pleacă zâmbind dintr-o bibliotecă?*

E un emotiv, acest Crudu, scriitor și director de bibliotecă: *„Înainte să intru în sală am luat un validol sub limbă, ca să nu am emoții (prezenta cartea Bibliodioteca)”*.

Dumitru Crudu descoperă că în bibliotecă există cărți necitite. L-a șocat pașaportul alb, adică curat, al unor cărți. Vă recomand să găsiți bucată de text în care scriitorul D. Crudu se macină cam de ce nu a fost citită cartea cutare sau cutare. O bucată cu totul deosebită cu meditațiile sale asupra acestui fenomen. Putem selecta atâtea cuvinte frumoase

¹ APOSTOLEANU, Corina. *Managementul calității serviciilor de bibliotecă: rețele publice*: teză de doctorat. București, Universitatea din București. Facultatea de Litere, 2008, 143 p.

² STOICA, Ion. *Numai cercetarea salvează*. – Constanța, 2013, p. 63.

despre carte, despre soarta cărților în bibliotecă...: „O carte necitită e ca și o carte inexistentă, e ca și o carte netipărită. Ea prinde viață doar după ce ajunge la cititori; Manipularea se poate face și prin bibliotecă. În funcție de cum aranjezi cărțile pe rafturi...; ...o carte împrumutată de un cititor începe să trăiască, să respire; Din clipa când o carte e citită, menirea și existența noastră ca bibliotecari capătă sens și se justifică”. Visează, ba nu, își asumă un angajament pe termen lung să facă din Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” o bibliotecă cu cărți vii, zâmbitoare, vesele, vorbitoare, limbate, tandre, cochete, gata să flirteze cu cititorii, bonome, prietenoase, zgomotoase, fremătând în mâinile cititorilor ca o vioară în mâinile unui muzicant!

Jurnalul bibliotecarului este, susține autorul, exact viața din bibliotecă, așa cum o văd eu, fără s-o idealizez sau s-o ridiculizez. Sinceritatea este caracteristica definitorie a unui astfel de gen literar. Sinceritatea francă este caracteristică lui Crudu, ca om (dar nu întotdeauna benefică lui). Subscriem pentru că cele mai multe dintre întâmplările, lucrurile, activitățile din jurnal sunt cunoscute în rețeaua „Hasdeu”. Nu este scriitorul care să umble cu farduri la ceea ce scrie. Câteva exemple: „Și azi am întârziat. Sunt trei zile de când lucrez la Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” și încă niciodată nu am reușit să ajung la timp. Totuși, astăzi am întârziat doar cu cinci minute; Zilele acestea, toată lumea cere romanul lui Aureliu Busuioc „Singur în fața dragostei”, pe care eu nu l-am citit... Sala plină buză cu colege bibliotecare de la toate filialele și nicio față din afară, din păcate. Și atunci oare care mai e impactul lansării asupra publicului larg?”

Dumitru Crudu cunoaște detaliat biblioteca din interior, cunoaște pas cu pas rețeaua „Hasdeu”, oamenii ei. Percepția lui de consumator și partener (ca scriitor) de bibliotecă se schimbă. Nu mai este omul din afară, este parte a sistemului. Acest proces de schimbare și, totodată, de cunoaștere, pentru Dumitru, este dificil. Unele lucruri le pune la îndoială, altele îl supără, dar mai multe sunt lucrurile bune

și frumoase care îl bucură. Toate acestea le face public, mai bine zis, le împărtășește. *Jurnalul bibliotecarului* este, pentru mine cel puțin, un instrument extraordinar de feedback constructiv. Am văzut biblioteca cu alți ochi, sinceri, din afară. Punctele lui de vedere asupra fenomenului biblioteconomic sunt inedite, sunt în trend – diversifică și modifică, schimbă intuitiv, dar totdeauna original și totdeauna în beneficiul cititorului, în beneficiul cărții. Activitatea Bibliotecii „Ștefan cel Mare și Sfânt”, cu prisosință reflectată în *Jurnal*, se dovedește benefică în depășirea barierelor unei biblioteconomii înghețate³.

Mulți dintre colegii noștri au văzut mai mult decât ne transmite autorul în acest volum. Tind să creadă că Dumitru Crudu, neexperimentat, nu cunoaște multe din interiorul bibliotecii, din proceduri, politici etc. E vorba de mentalitate. Așa cum mentalitatea constituie modul nostru de a vedea lumea, inclusiv munca, ne bazăm instinctiv pe modul de a gândi pentru a le înțelege. În *Jurnal* avem prezente două tipuri de cugetare – una a bibliotecarilor, preconcepută, asupra muncii și din ea rezultă atitudini; a doua – a autorului, tot preconcepută. Dacă prima e definită de comodificare, a doua, a autorului, de convingerea că nimic nu poate sta între cărți, lectură și cititor – nicio procedură, nicio politică, nicio metodologie, doar pasiunea pentru acestea. Contradicția dintre aceste două mentalități o urmărim zi de zi descrise de autor. Câteodată ne întristează, câteodată ne amuză, câteodată ne motivează, altădată ne e rușine. Dar apariția, existența acestui *Jurnal* ne absolvă de riscul de a ne scurtcircuita capacitatea noastră, a bibliotecarilor, de a privi lucrurile, problemele domeniului și din alte unghiuri de vedere, să nu mai dăm ocol problemelor, să nu ne blocăm în modul nostru vechi de a gândi. Fără a lărgi perspectiva relației cu cititorul, nu vom ajunge departe.

Cu toate șocurile, nedumeririle, dezamăgirile, temerile autorului, pe care le întâlnim în acest volum, Dumitru Crudu

---

³ Ibidem, p. 64.

ne oferă un text pozitiv, care emană multă lumină, transmite multă căldură, oferind totodată excelente lecții de comportament uman, de bonomie, de dragoste de carte, de cultură, de actul creației...; modele de relație cu utilizatorii / cititorii. Este un text care mi-a adus bucurie, satisfacție profesională și mândrie pentru bibliotecarii noștri, pentru munca bibliotecarului, în general. Deși nu sunt critic literar, doar cititor, afirm, cu riscul de a-i provoca pe criticii noștri, că *Jurnalul* are toate elementele distinctive ale eleganței. Un scriitor, se zice, că este atât de bun, pe cât de buni sunt subiecții lui. Subiecții lui Crudu sunt bibliotecarii și cititorii Bibliotecii „Ștefan cel Mare și Sfânt”, sunt scriitorii care vin la bibliotecă, sunt cărțile și eroii cărților lor. Ce poate fi mai frumos?

Volumul *Jurnalul bibliotecarului*, dedicat bibliotecarelor Bibliotecii „Ștefan cel Mare și Sfânt”, este o pledoarie pentru bibliotecă, carte, bibliotecari. În definitiv, recunoaște Dumitru Crudu, de când mă învârt printre bibliotecare, am descoperit că acestea sunt niște ființe foarte fragile și delicate. La fel ca și cărțile din jurul lor.

Dr. Lidia KULIKOVSKI,
director general al BM „B.P. Hasdeu”